

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI

dla klas IV–VII szkoły podstawowej

opracowane na podstawie programu nauczania „Lekcja muzyki” (M. Gromek, G. Kilbach, Nowa Era)

Zasady ogólne oceniania

Ocenie z muzyki podlegają:

- **umiejętności praktyczne:** śpiew, gra na instrumentach, ruch przy muzyce, tworzenie/improwizacja, wypowiedzianie się na temat muzyki;
- **wiedza teoretyczna:** znajomość pojęć muzycznych, elementów notacji, form muzycznych, kompozytorów i epok, aparatu wykonawczego;
- **postawa i zaangażowanie:** aktywność, przygotowanie do lekcji, praca w zespole, systematyczność, kultura odbioru muzyki.

Nie ocenia się zdolności ucznia, lecz jego **wkład pracy, postępy i zaangażowanie**. Ocena niedostateczna nie może wynikać z braku uzdolnień – jest wyłącznie reakcją na brak zaangażowania i chęci pracy mimo działań aktywizujących nauczyciela.

KLASA IV

Ocena celująca

Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- bezbłędnie i z pamięci śpiewa hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”, zachowując właściwą postawę;
- biegle posługuje się nazwami solmizacyjnymi i literowymi dźwięków gamy C-dur, fonogestyką i tataizacją;
- samodzielnie gra na flecie/dzwonkach melodie wykraczające poza materiał obowiązkowy (np. dodatkowe kolędy, Hymn Europy);
- bezbłędnie rozpoznaje ze słuchu poznane instrumenty perkusyjne, głosy wokalne (sopran, alt, tenor, bas) oraz formę AB;
- samodzielnie wyjaśnia i stosuje w praktyce wszystkie poznane terminy (m.in. gama, solmizacja, dynamika, rytm, repetycja, tataizacja, gestodźwięki, barwa dźwięku, emisja głosu, dykcja);
- swobodnie improwizuje wokalnie, instrumentalnie i ruchowo, tworzy własne akompaniamenty rytmiczne;

- wykazuje inicjatywę: bierze udział w występach klasowych/szkolnych, konkursach, projektach muzycznych;
- korzysta z dodatkowych źródeł wiedzy (np. o F. Chopinie, polskich tańcach narodowych, muzyce ludowej).

Ocena bardzo dobra

- śpiewa poprawnie hymn Polski oraz większość poznanych piosenek i kanonów z akompaniamentem i z pamięci (m.in. *Jawor*, *Przybyli ułani pod okienko*, kolędy: *Lulajże, Jezuniu*, *Przybieżeli do Betlejem*);
- gra na flecie/dzwonkach melodie oparte na poznanych chwytach (h¹, a¹, g¹, e¹, f¹, c¹, d¹, c², gis¹);
- poprawnie stosuje ćwiczenia oddechowe, emisyjne i dykcyjne;
- zna i stosuje pojęcia: gama, solmizacja, fonogestyka, dynamika (i jej oznaczenia), rytm, wartości rytmiczne, repetycja, tataizacja, gestodźwięki, barwa dźwięku, głosy wokalne, forma AB, kropka przy nucie;
- rozpoznaje ze słuchu podział instrumentów perkusyjnych oraz brzmienie głosów wokalnych;
- wymienia podstawowe fakty z dzieciństwa F. Chopina, rozpoznaje mazura jako polski taniec narodowy;
- aktywnie i chętnie uczestniczy w lekcjach, wykonuje zadania w warsztatach muzycznych.

Ocena dobra

- śpiewa z akompaniamentem większość poznanych piosenek, w tym hymn Polski (z niewielkimi niedociągnięciami);
- gra na flecie/dzwonkach kilka melodii z podręcznika;
- zna większość poznanych terminów i potrafi je stosować przy niewielkiej pomocy nauczyciela;
- rozpoznaje niektóre instrumenty perkusyjne i głosy wokalne;
- wymienia podstawowe informacje o F. Chopinie i polskich tańcach narodowych;
- jest aktywny i zdyscyplinowany na lekcjach, zwykle przygotowany.

Ocena dostateczna

- śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki i fragment hymnu;
- gra na flecie/dzwonkach niektóre proste melodie, z pomocą nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela wyjaśnia podstawowe pojęcia (gama, rytm, dynamika);
- rozróżnia głośno/cicho oraz podstawowe wartości rytmiczne;
- z reguły wykonuje zadane prace domowe.

Ocena dopuszczająca

- śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika, przy pomocy nauczyciela;
- gra gamę C-dur i najprostsze utwory na wybranym instrumencie melodycznym;
- wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne i ruchowe z pomocą nauczyciela;
- nie przeszkadza innym podczas zajęć i słuchania muzyki.

Ocena niedostateczna

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem mimo pomocy nauczyciela;
- odmawia udziału w śpiewaniu, graniu i innych formach aktywności muzycznej;
- jest bierny na lekcjach, nie wykazuje chęci poprawy.

KLASA V

Ocena celująca

Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- biegle odczytuje zapis nutowy (metrum, znaki chromatyczne, przedtakt, volta, da capo al fine, fermata) i stosuje go w praktyce gry i śpiewu;
- samodzielnie gra melodie o podwyższonym stopniu trudności na flecie/dzwonkach (w tym chwyt c²);
- bezbłędnie rozpoznaje formy muzyczne: okres muzyczny, ABA, ABA¹, kanon;
- swobodnie posługuje się pojęciami z zakresu agogiki (rodzaje tempa) i metrum;
- wykazuje się szeroką wiedzą o F. Chopinie (okres nauki) oraz o polskiej i światowej muzyce ludowej;
- samodzielnie wyszukuje dodatkowe informacje o kompozytorach, instrumentach strunowych i muzyce kameralnej;
- aktywnie uczestniczy w życiu muzycznym klasy/szkoły, angażuje się w projekty i występy.

Ocena bardzo dobra

- śpiewa z pamięci i z akompaniamentem większość poznanych piosenek, pieśni patriotycznych (*Pierwsza Brygada*, *Piechota*) i kolęd (*Bóg się rodzi*);

- poprawnie wykonuje kanon (np. *Wiwat szkoła i nauczyciele, Wlazł kotek na płotek*);
- gra na flecie/dzwonkach melodie wykorzystujące poznane chwyt, w tym c²;
- zna i stosuje pojęcia: przedtakt, repetycja, volta, da capo al fine, fermata, okres muzyczny (poprzednik/następnik), tempo, agogika, forma ABA i ABA¹, metrum, takt, znaki chromatyczne, kolęda, pastorałka, kanon, muzyka wielogłosowa, muzyka kameralna;
- rozpoznaje ze słuchu instrumenty strunowe oraz wybrane utwory F. Chopina i innych kompozytorów;
- rozróżnia i charakteryzuje polskie tańce narodowe (krakowiak) oraz elementy folkloru różnych krajów;
- aktywnie pracuje podczas warsztatów muzycznych.

Ocena dobra

- śpiewa poprawnie większość piosenek i wybrane pieśni patriotyczne oraz kolędy;
- gra na flecie/dzwonkach kilka melodii z wykorzystaniem poznanych chwytów;
- zna większość terminów (tempo, metrum, forma ABA, kanon) i stosuje je przy niewielkiej pomocy;
- rozpoznaje niektóre instrumenty strunowe;
- wymienia podstawowe fakty z młodości F. Chopina.

Ocena dostateczna

- śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki i fragmenty pieśni patriotycznych;
- gra niektóre melodie na flecie/dzwonkach z pomocą nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela wyjaśnia podstawowe pojęcia (tempo, metrum, forma ABA);
- rozpoznaje podstawowy podział instrumentów strunowych.

Ocena dopuszczająca

- śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika;
- gra grę i najprostsze melodie na wybranym instrumencie;
- wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne z pomocą nauczyciela;
- zachowuje się kulturalnie podczas zajęć.

Ocena niedostateczna

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem mimo pomocy nauczyciela;
- nie podejmuje prób śpiewu ani gry na instrumencie;
- jest pasywny, nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci poprawy.

KLASA VI

Ocena celująca

Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- swobodnie posługuje się terminologią z zakresu artykulacji, formy ronda, budowy okresowej oraz elementów muzyki (rytm, melodia, harmonia, dynamika, tempo, barwa, forma);
- wykazuje się rozległą wiedzą o muzyce średniowiecza, renesansu i baroku oraz o życiu i twórczości F. Chopina na emigracji;
- rozpoznaje i charakteryzuje style oraz gatunki muzyczne (polifonia, homofonia, musical, operetka);
- samodzielnie gra utwory wykorzystujące poznane elementy notacji na flecie/dzwonkach;
- rozpoznaje ze słuchu instrumenty dęte drewniane, blaszane i miechowe;
- aktywnie angażuje się w projekty muzyczne, reprezentuje klasę/szkołę w wydarzeniach artystycznych.

Ocena bardzo dobra

- śpiewa z pamięci i z akompaniamentem większość piosenek, pieśni żołnierskich i powstańczych (*Warszawskie dzieci*) oraz kolęd (*Cicha noc*);
- poprawnie stosuje artykulację (staccato, legato) w śpiewie i grze;
- zna i stosuje pojęcia: artykulacja, rondo (refren, kuplet), triola, psalm, elementy muzyki, harmonia, forma muzyczna, pastisz muzyczny, polifonia, homofonia, operetka, musical, teledysk, etnograf, kapela, wirtuoz, koncert;
- rozpoznaje ze słuchu muzykę średniowiecza i renesansu oraz twórczość J.S. Bacha i A. Vivaldiego;
- rozróżnia instrumenty dęte i charakteryzuje ich brzmienie;
- opisuje etapy życia i twórczości F. Chopina na emigracji;
- aktywnie uczestniczy w warsztatach muzycznych, wykazuje zaangażowanie w pracę grupową.

Ocena dobra

- śpiewa poprawnie większość piosenek, wybrane pieśni żołnierskie i kolędy;
- stosuje podstawową artykulację (staccato/legato) w śpiewie;
- zna większość poznanych terminów i stosuje je przy niewielkiej pomocy;
- rozpoznaje niektóre instrumenty dęte;
- wymienia podstawowe fakty o J.S. Bachu i A. Vivaldim.

Ocena dostateczna

- śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki i fragmenty pieśni żołnierskich;
- z pomocą nauczyciela wyjaśnia podstawowe pojęcia (rondo, artykulacja, elementy muzyki);
- rozpoznaje podstawowy podział instrumentów dętych.

Ocena dopuszczająca

- śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika;
- gra najprostsze utwory na wybranym instrumencie melodycznym;
- wykonuje proste ćwiczenia z pomocą nauczyciela.

Ocena niedostateczna

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem mimo pomocy nauczyciela;
- nie podejmuje prób śpiewu ani gry na instrumencie, jest bierny na lekcjach;
- nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci poprawy.

KLASA VII

Ocena celująca

Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- swobodnie posługuje się terminologią z zakresu technik wokalnych (scat, wokaliza, beatbox, jodłowanie, śpiew biały), form muzycznych (wariacje, rondo, kanon) oraz stylów muzyki rozrywkowej;
- wykazuje się rozległą wiedzą o epokach muzycznych (klasycyzm, romantyzm, muzyka XX wieku) oraz twórczości L. van Beethovena, F. Chopina i S. Moniuszki;

- samodzielnie rozpoznaje i charakteryzuje gatunki: opera, balet, operetka, musical oraz zespoły kameralne i orkiestrowe;
- biegle gra na flecie/dzwonkach utwory o podwyższonym stopniu trudności, w tym fragmenty *Ody do radości*;
- rozpoznaje ze słuchu style muzyki rozrywkowej (jazz, rock, pop, folk, country) oraz potrafi uzasadnić własne preferencje muzyczne;
- aktywnie angażuje się w projekty muzyczne i wydarzenia artystyczne szkoły.

Ocena bardzo dobra

- śpiewa z pamięci i z akompaniamentem większość piosenek, pieśni partyzanckich (*Idą leśni*) i utworów świątecznych z różnych krajów;
- poprawnie gra na flecie/dzwonkach *Odę do radości* oraz inne poznane melodie;
- zna i stosuje pojęcia: scat, wokaliza, beatbox, jodłowanie, śpiew biały, muzyka kameralna, orkiestra symfoniczna, wariacje, opera, aria, libretto, balet, choreograf, polonez, standard jazzowy, improwizacja;
- rozpoznaje ze słuchu muzykę klasycyzmu, romantyzmu oraz wybrane style muzyki rozrywkowej (jazz, rock, pop, country, folk);
- opisuje sylwetki i twórczość L. van Beethovena, F. Chopina, S. Moniuszki;
- charakteryzuje poloneza jako polski taniec narodowy i formę artystyczną;
- aktywnie uczestniczy w warsztatach muzycznych i pracy zespołowej.

Ocena dobra

- śpiewa poprawnie większość piosenek oraz wybrane pieśni patriotyczne i świąteczne;
- gra na flecie/dzwonkach kilka poznanych melodii, w tym fragment *Ody do radości*;
- zna większość poznanych terminów i stosuje je przy niewielkiej pomocy nauczyciela;
- rozpoznaje niektóre style muzyki rozrywkowej oraz podstawowe fakty o L. van Beethovenie i F. Chopinie.

Ocena dostateczna

- śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki;
- gra niektóre proste melodie na flecie/dzwonkach z pomocą nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela wyjaśnia podstawowe pojęcia (opera, balet, wariacje, styl muzyczny);
- rozpoznaje podstawowe różnice między stylami muzyki rozrywkowej.

Ocena dopuszczająca

- śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika;
- gra najprostsze utwory na wybranym instrumencie melodycznym;
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela.

Ocena niedostateczna

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem mimo pomocy nauczyciela;
- nie podejmuje prób śpiewu ani gry na instrumencie, jest bierny na lekcjach;
- nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci poprawy.